

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
PRZED KRZYWDZENIEM OBOWIĄZUJĄCE
W STOWARZYSZENIU
MAŁA ARMIA JANOSIKA**

Podstawy prawne Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

Poniższy dokument został stworzony w oparciu o:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900)
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
- Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 r. nr 120 poz. 526)
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012 poz. 1169)

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem pełnią funkcję dokumentu, który porządkuje procedury ochrony dzieci oraz przedstawia, w jaki sposób Stowarzyszenie Mała Armia Janosika będzie je wdrażać, realizować, monitorować i ewaluować.

Preambuła

Naczelną i niepodważalną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników , współpracowników , zleceniodawców czy wolontariuszy (zwanych dalej współpracownikami) Stowarzyszenia Mała Armia Janosika są działania mające na celu dobro dziecka, ochronę jego godności i poszanowanie jego praw. Każda osoba działająca w Stowarzyszeniu traktuje małoletniego z szacunkiem, dba o jego prawidłowy rozwój i uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez współpracowników Stowarzyszenia wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Współpracownicy Stowarzyszenia , realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz własnych kompetencji, przestrzegając zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie. Zwiększanie wśród współpracowników Stowarzyszenia świadomości dotyczących zagrożeń pozwoli na efektywniejsze im zapobieganie oraz tworzenie środowiska pozbawionego czynników mogących doprowadzić do naruszenia praw dziecka.

Rozdział 1: Wstęp

1. Standardy określają zasady i procedury, które mają na celu zapobieganie krzywdzeniu małoletnich oraz interwencję w sytuacjach im zagrażających.
2. Standardy opierają się na Rozdziale 4b dotyczącym standardów ochrony małoletnich, określonym w Ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560, dalej jako Ustawa).
3. Zarząd Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA przeprowadza przegląd standardów raz na dwa lata, wprowadzając w miarę potrzeb aktualizację jej postanowień. Z przeprowadzonej oceny Zarząd sporządza raport.
4. Definicje
 - 1) Małoletni to wszystkie osoby fizyczne, które nie ukończyły 18 roku życia. W nielicznych przypadkach obcokrajowców mogą mieć zastosowanie zasady obcych systemów prawa, odmiennie uznających wiek pełnoletności. W takim przypadku, są one brane pod uwagę, tylko wówczas gdy tak przewidują przepisy prawa międzynarodowego.
 - 2) Krzywdzenie: Wszelkie formy przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej oraz zaniedbania wobec małoletniego.
 - 3) Personel: Pracownicy, niezależnie od podstawy prawnej zatrudnienia, inni podwykonawcy, stażyści, wolontariusze oraz inne osoby działające w imieniu Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA

Rozdział 2: Zasady bezpiecznych relacji

1. Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA stosuje następujące zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi:
 - 1) Zasada NIE dla przemocy - brak przyzwolenia na jakiegokolwiek formy przemocy fizycznej lub psychicznej, w tym naruszanie granic innych osób.
 - 2) Zasada szacunku - traktowanie potrzeb oraz wypowiedzi małoletnich z takim samym szacunkiem, jak dorosłych.
 - 3) Zasada bezpieczeństwa emocjonalnego - zapewnienie możliwości wyrażania swoich uczuć i emocji bez obawy przed osądzeniem.
 - 4) Zasada prywatności - poszanowanie osobistej przestrzeni oraz zachowanie poufności informacji dotyczących małoletnich.

- 5) Zasada równości - traktowanie wszystkich równo, bez względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię, orientację seksualną, niepełnosprawność czy inne cechy małoletniej osoby.
 - 6) Zasada partycypacji - wspólne ustalanie reguł podczas poszczególnych aktywności, projektów lub działań, w których uczestniczą małoletni.
2. Personel ma zakaz zachowań, które mogą być uznane za krzywdzące wobec małoletnich. Do zachowań niedozwolonych należą:
- 1) Bicie, popychanie, szarpanie lub jakiekolwiek inne formy przemocy fizycznej.
 - 2) Wyzwiska, poniżanie, zastraszanie, izolowanie lub jakiekolwiek inne formy przemocy psychicznej.
 - 3) Nieodpowiedni dotyk, propozycje seksualne, wykorzystywanie seksualne lub jakiekolwiek inne formy przemocy seksualnej.
 - 4) Brak odpowiedniej opieki, nadzoru i wsparcia wobec małoletnich.
 - 5) Niedopuszczalne wkraczanie w osobistą przestrzeń małoletnich oraz nieuprawnione ujawnianie poufnych informacji dotyczących ich osoby.
 - 6) Dyskryminacja małoletnich ze względu na ich płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię, orientację seksualną, niepełnosprawność czy inne cechy.
3. Małoletni biorący udział w projektach, występach artystycznych, aktywnościach lub jakichkolwiek działaniach Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA mają zakaz zachowań, które mogą być uznane za krzywdzące wobec innych małoletnich. Do zachowań niedozwolonych należą:
- 1) Bicie, popychanie, szarpanie lub jakiekolwiek inne formy przemocy fizycznej.
 - 2) Wyzwiska, poniżanie, zastraszanie, izolowanie lub jakiekolwiek inne formy przemocy psychicznej.
 - 3) Nieodpowiedni dotyk, propozycje seksualne, wykorzystywanie seksualne lub jakiekolwiek inne formy przemocy seksualnej.
 - 4) Niedopuszczalne wkraczanie w osobistą przestrzeń drugiej osoby oraz nieuprawnione ujawnianie poufnych informacji dotyczących innej osoby.
 - 5) Dyskryminacja ze względu na ich płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię, orientację seksualną, niepełnosprawność czy inne cechy.
 - 6) Kradzież, niszczenie lub uszkodzanie mienia innych osób.
 - 7) Przemoc elektroniczna, w tym zastraszanie, nękanie, obrażanie, rozpowszechnianie fałszywych informacji lub zdjęć w internecie lub przez inne środki komunikacji elektronicznej.

Rozdział 3: Procedury interwencji

1. Każda osoba z personelu ma obowiązek niezwłocznie zgłosić podejrzenie krzywdzenia lub posiadane informacje o krzywdzeniu małoletniej osoby do Zarządu Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA.
2. Zgłoszenie powinno być dokonane na służbowy adres mailowy Zarządu lub członka/członkini zarządu.
3. Zarząd zapewnia natychmiastowe wsparcie osobie małoletniej, której dotyczy zgłoszenie. Wsparcie obejmuje:
 - 1) zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego.
 - 2) informowanie małoletniej osoby o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy.
 - 3) opiekę psychologiczną przez specjalistów, w przypadkach tego wymagających.
4. Zarząd niezwłocznie zbada zgłoszenie, aby ustalić, czy zaistniała sytuacja krzywdzenia osoby małoletniej.
5. W procesie badania Zarząd może konsultować się z odpowiednimi specjalistami, takimi jak psychologowie, prawnicy lub pracownicy socjalni.
6. W przypadku stwierdzenia, że zaistniała sytuacja krzywdzenia osoby małoletniej, Zarząd potwierdzi ten fakt na piśmie i podejmie odpowiednie działania interwencyjne.
7. Osoba podejrzana o krzywdzenie zostanie niezwłocznie wyłączona z wszelkich działań związanych z małoletnimi, a jej obowiązki zostaną przekazane innej, kompetentnej osobie.
8. Jeśli incydent wyczerpuje znamiona przestępstwa, Zarząd zawiadomi odpowiednie organy ścigania oraz sąd.
9. Jeśli podejrzenie krzywdzenia dotyczy członka Zarządu, zgłoszenie kierowane jest bezpośrednio do Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA, na służbowy adres mailowy komisji lub członka/członkini zespołu. Do postępowania Komisja stosuje odpowiednio przepisy dotyczące Zarządu w tym rozdziale.

Rozdział 4: Przygotowanie Personelu

1. Zarząd Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA odpowiada za przygotowanie personelu do stosowania Standardów.
2. Zarząd organizuje regularne szkolenia dla personelu, zapewniając, że wszyscy pracownicy i wolontariusze są zaznajomieni ze Standardami oraz wiedzą, jak je stosować.
3. Zarząd prowadzi rejestr szkoleń, zawierający daty szkoleń, listy uczestników oraz tematykę szkoleń.

4. Dokumentacja szkoleń jest przechowywana przez okres 5 lat od zakończenia roku w którym szkolenie miało miejsce.

Rozdział 5: Bezpieczne Korzystanie z Internetu

1. Urządzenia elektroniczne z dostępem do internetu, udostępnione przez Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA, mogą być używane przez małoletnich wyłącznie za zgodą i pod nadzorem odpowiedzialnych dorosłych.
2. Użycie urządzeń powinno być zgodne z celami edukacyjnymi, projektami lub innymi działaniami Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA.
3. Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA stosuje oprogramowanie filtrujące na udostępnionych urządzeniach, które blokuje dostęp do stron internetowych zawierających treści nieodpowiednie dla małoletnich.
4. Oprogramowanie urządzeń jest regularnie aktualizowane.
5. W przypadku wykrycia zagrożenia lub nieodpowiednich treści na udostępnionych urządzeniach, odpowiedzialna osoba z Personelu niezwłocznie podejmuje działania mające na celu zablokowanie dostępu do szkodliwych treści.
6. Ze zdarzenia sporządza się notatkę, przekazywaną następnie Zarządowi, który podejmuje działania mające na celu wyeliminować możliwość powtórzenia zdarzenia.

Rozdział 6: Udostępnianie i dokumentacja

1. Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA zobowiązuje się do udostępniania Standardów rodzicom, opiekunom prawnym, opiekunom faktycznym oraz samym małoletnim.
2. Standardy są dostępne na stronie internetowej Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA oraz w widocznym, ogólnodostępnym miejscu w jej siedzibie.
3. Standardy mogą zostać opracowane w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich i zawierającej istotne dla nich postanowienia.
4. Wszystkie zgłoszenia i incydenty są dokumentowane w formie pisemnej przez Zarząd. Dokumentacja powinna zawierać:
 1. Datę i godzinę zgłoszenia.
 2. Dane osoby zgłaszającej.
 3. Szczegóły dotyczące zgłoszonego incydentu.
 4. Podjęte działania i decyzje Zarządu.

5. Dokumentacja incydentów jest przechowywana w sposób zapewniający poufność i bezpieczeństwo danych, zgodnie ze standardami bezpieczeństwa danych osobowych przez okres co najmniej 5 lat od zakończenia roku w którym miało miejsce zgłoszenie lub incydent.
6. Dostęp do dokumentacji mają wyłącznie osoby uprawnione, w tym Zarząd oraz odpowiednie organy kontrolne.

Rozdział 7: Uwzględnienie małoletnich ze specjalnymi potrzebami

1. Każdorazowa osoba zarządzająca działaniem edukacyjnym lub projektem, występowaniem artystycznym w Stowarzyszenia MAŁA ARMIA JANOSIKA jest zobowiązana zidentyfikować małoletnich ze specjalnymi potrzebami.
2. Identyfikacja powinna obejmować rozmowy z małoletnimi oraz ich opiekunami prawnymi lub faktycznymi, a także analizę dostępnej dokumentacji.
3. Po zidentyfikowaniu specjalnych potrzeb, osoba zarządzająca działaniem jest zobowiązana do wprowadzenia odpowiednich modyfikacji planowanych aktywności.
4. Modyfikacje powinny zapewniać, że wszystkie osoby małoletnie mogą w pełni uczestniczyć w działaniach, zgodnie ze swoimi możliwościami.
5. Osoba zarządzająca działaniem ma obowiązek monitorować wdrażanie modyfikacji oraz informować o ich skuteczności Zarząd.

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia tj. 15.02.2024 r. na podstawie Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606).

2. Udostępnienie Standardów ochrony małoletnich, następuje w sposób dostosowany zarówno do pracowników szkoły, opiekunów, jak i uczniów, tak by każdy mógł z łatwością zapoznać się z nimi i je stosować. Ogłoszenie Standardów, odbędzie się poprzez wywieszenie ich w pokoju nauczycielskim oraz zamieszczenie na stronie internetowej szkoły, w tym skróconej wersji, przeznaczonej dla małoletnich. Wersja skrócona będzie zawierać istotne informacje dostosowane do grupy odbiorców, w szczególności do wieku, potrzeb, jak i możliwości zrozumienia.

Standardy zaopiniowane przez Komisję rewizyjną 25.01.2024 r.

Standardy przyjęte przez Zarząd Stowarzyszenia Mała Armia Janosika w dniu 25.01.2024 r.

